

27.8.2015

Inspecta Sertifiointi Oy
PL 1000
00581 Helsinki

Selvityspyyntö puutteellisista varmennuksista ja kuuleminen huomautuksen antamisesta dnro 1419/731/2015

Asia

Huomautus todentajan toiminnasta maksatushakemuksen dnro 384/720/2015 varmennuksessa

Asianosainen

Inspecta Sertifiointi Oy (y-tunnus 1065745-2)

Vireilletulo

1.6.2015

Selostus asiasta

Asian tausta

Energiavirasto on päätöksellään (dnro 72/715/2011) hyväksynyt Inspecta Sertifiointi Oy:n lain uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010, jäljempänä tuotantotukilaki) mukaiseksi todentajaksi. Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota Inspecta Sertifiointi Oy:n toimintaan tämän suorittaessa tuotantotukilain mukaisia todentajan varmennuksia.

Todentaja on varmentanut 19.2.2015 Keuruun Lämpövoima Oy:n Varissaaren voimalaitoksen maksatushakemuksen dnro 384/720/2015. Maksatushakemus on koskenut syöttötariffin maksatusta tariffijaksoilta 2-4/2014 (1.4.-31.12.2014). Energiavirasto on huomannut todentajan toiminnassa puutteita. Energiavirasto havaitsi maksatushakemuksen käsittelyn yhteydessä, että voimalaitoksella tariffijaksojen 3-4/2014 aikana (1.7.-31.12.2014) poltetun kantomurskeen määrää ei ole syötetty maksatushakemuksen tuotantonselvityksen polttoainetaulukon. Sähkön tuottaja on lisännyt maksatushakemukseen liitteen, jonka mukaan kantomursketta on poltettu voimalaitoksella kyseisten tariffijaksojen aikana.

Todentaja on varmentanut kyseisen maksatushakemuksen tuotantonselvityksessä esitetyt tiedot asianmukaisiksi ja oikeiksi. Todentaja ei ole varmennuksessaan raportoinut havainneensa poikkeamia.

Selvityspyynnot todentajalle ja todentajan vastaukset

Energiavirasto on pyytänyt todentajalta 1.6.2015 päivätyssä selvityspyynnössä selvitykset seuraavista asioista:

- Selvitys siitä, miksi puutteita polttoainetaulukon täyttämässä ei ole havaittu
- Todentajan työraportti maksatushakemuksen varmennuksesta

- Kuvaus menettelystä, jolla todentaja tarkastaa polttoainetaulukon maksatushakemuksen varmennuksen yhteydessä (esim. prosessikuvaus, sisäinen ohjeistus tai muu vapaamuotoinen selvitys menettelystä)

Energiavirasto on samassa yhteydessä varannut Inspecta Sertifiointi Oy:lle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua mielipiteensä selvitetystä virheistä ja puutteista varmennuksissa sekä mahdollisuuden antaa selvitys sellaisista vaatimuksista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Todentaja on toimittanut Energiavirastoon 15.6.2015 päivätyn lausunnon ja selvityksen asiasta. Todentajan selvityksen mukaan kyseessä on inhimillinen virhe. Todentaja ei ole huomannut maksatushakemuksen varmennuksen yhteydessä, että poltetun kantomurskeen määrä puuttui maksatushakemuksen polttoainetaulukosta. Todentaja korostaa selvityksessään, että varmennustoiminnan puutteiden takia toiminnanharjoittajalle on maksettu tukea tariffijaksoilta 3-4/2014 vähemmän, kuin mihin sähköntuottaja olisi ollut oikeutettu.

Todentaja on toimittanut selvityksen liitteenä työraportin tuotant selvityksen varmentamisesta. Työraportti koostuu laitospöytäkirjalla 20.1.2015 tehdyistä seuranta-suunnitelman todentamisesta sekä tukeen oikeuttavan tuotannon varmentamisesta. Työraportin viimeisellä sivulla on laitospöytäkirjalla tarkastettuja tietoja joidenkin tukikelpoisten polttoaineiden tariffijaksokohtaisista energiasäilytöjen määristä. Työraporttiin ei ole kirjattu tuotant selvityksen varmentamisen yhteydessä tehtyjä tarkastuksia, eikä asiakirjoja tai muita lähteitä, joihin varmentaminen on perustunut.

Todentaja on toimittanut myös selvityksen menettelystä, jolla todentaja tarkastaa polttoainetaulukon maksatushakemuksen yhteydessä. Kuvauksen mukaan laitospöytäkirjan yhteydessä tarkastetaan otannalla polttoainetiedot, mitkä kirjataan työraporttiin. Maksatushakemuksen varmentamisen yhteydessä tarkastetaan polttoainetiedot ja tuotetut nettosähkömäärät vertaamalla maksatushakemuksen tietoja työraportin tietoihin ja toiminnanharjoittajan toimittamien laskentataulukoiden tietoihin.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja ohjeet

Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010)

Tuotantotukilain 39 §:n 1 momentin mukaan Energiavirasto hyväksyy todentajan hakemuksesta, jos 38 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyminen on osoitettu vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteutamisesta annetun lain (920/2005) säännösten mukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan hyväksymispäätöksessä määritellään todentajan pätevyysalue sekä annetaan yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset todentajan toimintaa koskevat määräykset.

Tuotantotukilain 40 §:n 1 momentin mukaan todentaja antaa lain 28 §:ssä tarkoitettujen varmennukset. Tuotantotukilain 28 §:n 3 momentin mukaan maksatushakemuksessa tulee olla 27 §:ssä tarkoitettu selvitys, todentajan varmennus selvityksestä sekä oikeat ja riittävät tiedot syöttötariffin maksamisen kannalta tarpeellisista muista seikoista. Tuotantotukilain 27 §:n mukaan sähkön tuottajan on laadittava luotettava selvitys 24 §:n nojalla muuttuvaan tuotantotukeen oikeuttavasta voimalaitoksen sähkön tuotannosta tariffijaksolta.

Tuotantotukilain 40 §:n 2 momentin mukaan todentajan tulee seurata toimialansa säännösten ja standardien kehittymistä sekä toimia yhteistyössä toimialansa muiden todentajien kanssa siten kuin toimintatapojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on tarpeen. Lisäksi tuotantotukilain 41 §:n 1 momentin mukaan todentajan on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto voi peruuttaa todentajaksi hyväksymistä koskevan päätöksen, jos: 1) hakemuksessa tai sen liitteessä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet päätökseen liittyvään harkintaan; 2) todentaja ei enää täytä todentajaksi hyväksymisen edellytyksiä taikka todentaja on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka päätöksessä annettua määräystä eivätkä todentajalle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Tuotantotukilain 46 §:n 1 momentin mukaan Energiavirasto voi: 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä; sekä 2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, täyttämään velvollisuutensa.

Hallintolaki (434/2003) 31 §

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävistä ja asianmukaisista selvittämistä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Valtioneuvoston asetuksen uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantosta (1397/2010)

Tuotantotukiasetuksen 6 §:n mukaan sähkön tuottajan on laadittava syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevan hakemuksen liitteeksi seurantasuunnitelma, jonka mukaisesti sähkön tuottaja tuottaa tiedon tuettavan sähköenergian määrästä ja osoittaa mahdollisen kokonaishyötysuhdekriteerin täyttymisen. Tuotantotukiasetuksen 7 §:n mukaan seurantavelvollisuus edellyttää, että sähkön tuottajalla on seurantajärjestelmä, jonka avulla sähkön tuottajan tulee tuottaa tiedot tukeen oikeuttavasta sähkön määrästä.

Päätös tuotantotukilain mukaisen todentajan hyväksymisestä dnro 72/715/2011

Energiaviraston 11.1.2012 päivätyssä päätöksessä dnro 72/715/2011 Inspecta Sertifiointi Oy:n hyväksymisestä tuotantotukilain mukaiseksi todentajaksi on määrätty, että todentajan tulee varmennustehtäviä suorittaessaan noudattaa Energiaviraston ohjeistusta ja määräyksiä.

Energiaviraston todentajaohje (Ohje päästökaupan, tuotantotuen, kestävyyskriteerien ja alkuperätakuiden todentajille, versio 1, päivätty 19.9.2014)

Energiaviraston todentajaohjeen (s. 34) mukaan todentajan tehtäviin kuuluu varmentaa, että käytetyt polttoaineet on luokiteltu oikein ja että tuettavan polttoaineen energiasisällön osuus kaikkien polttoaineiden energiasisällöstä on määritetty oikein ja seurantasuunnitelman mukaisesti.

Todentajaohjeen (s. 36) mukaan todentaja varmentaa, että sähkön tuottajan tekemän tuotantotoselvityksen tiedot ovat asianmukaisia ja oikeita. Lisäksi todentaja tarkastaa, että esitettyyn tukikelpoiseen sähköenergian tuotantomäärään tariffijaksolla ei liity virheitä, puutteita tai väärintulkintoja. Todentajan on tarkastettava muun muassa, että seurantajärjestelmien tuottamat tiedot ovat oikeita ja tuotantotoselvityksen tietosisältö on johdettu oikein seurantajärjestelmän rekisteröimistä ja tallentamista tiedoista oikealle ajanjaksolle. Jos todentaja havaitsee tuotantotoselvityksessä laskuvirheitä, on tuotantotoselvitys palautettava sähkön tuottajalle korjattavaksi SATU-järjestelmän kautta. Jos virheitä ei ole mahdollista korjata, virhe raportoidaan poikkeamana todentajan varmennuksessa.

Todentajan tulee laatia omaan käyttöön työraportti, johon todentaja listaa toteuttamansa tarkastukset ja niiden havainnot. Raportti tulee laatia todentamistehtävän suorittamisen yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen. Raporteista tulee käydä selkeästi ilmi todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat ja havaitut virheet ja puutteet sekä raportin laatija ja laadinta-aika. (Todentajaohje s. 8.)

Perustelut

Todentajan tehtävänä on varmentaessaan voimalaitoksia ja sähkön tuottajan ilmoittamia tietoja huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä noudattaen todentajaa koskevaa lainsäädäntöä sekä Energiaviraston ohjeita. Todentajan tehtävä on hankkimansa tiedon ja selvitysten pohjalta varmentaa hakemuksessa olevien tietojen oikeellisuus, joilla on tosiasiallista vaikutusta asiakkaan oikeuksiin, etuihin tai velvollisuuksiin tuotantotuen maksatusprosessissa.

Todentaja on antanut tuotantotukilain 40 §:n 1 momentin mukaisesti lain 28 §:ssä määritellyt varmennukset. Energiavirasto katsoo todentajan toimittamien tietojen perusteella, että todentaja ei ole huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä varmentaessaan kyseistä maksatushakemusta. Todentajan tulee varmentaa, ovatko sähkön tuottajan tekemän tuotantotoselvityksen tiedot asianmukaisia ja oikeita. Selvitysvelvollisuuden laiminlyönnin vakavuuteen ei vaikuta se, onko virheen johdosta tuottajalle maksettu syöttötariffin määrä ollut oikeaa tukimäärää alhaisempi vai korkeampi.

Todentajan toimittamien tietojen perusteella Energiavirasto katsoo, että todentajan maksatushakemuksen tuotantotoselvityksen varmentamisesta laatima työraportti ei täytä todentajaohjeen vaatimuksia. Todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat sekä raportin laatija ja laadinta-aika eivät käy selkeästi ilmi työraportista.

Todentajan selvityksen mukaan maksatushakemuksen varmentamisen yhteydessä tarkastetaan polttoainetiedot ja tuotetut nettosähkömäärät vertaamalla maksatushakemuksen tietoja (laitoskäyntiä koskevan) työraportin sekä toiminnanharjoittajan toimittamien laskentataulukoiden tietoihin. Todentaja on laitoskäynnillään

20.1.2015 tarkistanut tariffijaksolla 3/2014 (1.7.-30.9.2014) käytetyn kantomurskeen määrän. Asiasta on merkintä työraportissa. Todentaja ei kuitenkaan ole huomannut, että maksatushakemuksen tuotant selvityksestä puuttui kantomurskeen määrä kyseisen tariffijakson osalta. Energiavirasto katsoo, että todentaja ei ole käytännössä noudattanut selvityksessä kuvaamaansa menettelyä, jolla tuotant selvityksen polttoainetaulukko tarkastetaan maksatushakemuksen varmentamisen yhteydessä. Näin ollen Energiavirasto toteaa edelleen, ettei todentajan esittämän inhimillisen virheen voida katsoa riittävän perusteeksi puutteellisuuksille.

Energiavirasto katsoo ottaen huomioon todentajan virheen kokonaisuutena, että todentaja on olennaisesti laiminlyönyt tuotantotukilain 40 §:ssä määritettyjen todentajan tehtävien hoitamisen. Energiavirasto katsoo, että todentajalle tulee antaa tehtävien olennaisesta laiminlyönnistä johtuen tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukainen huomautus.

Energiavirasto katsoo lisäksi, että todentajan toimintatavat eivät tällä hetkellä ole riittävät tuotant selvityksen tietojen asianmukaisuuden ja oikeellisuuden varmentamiseksi. Energiavirasto katsoo myös, että todentajan raportointi (sisäinen työraportti) tuotant selvitysten varmennuksista ei täytä todentajaohjeen vaatimuksia. Koska todentajan raportointi (sisäinen työraportti) tuotant selvitysten varmennuksista ei täytä todentajaohjeen vaatimuksia, Energiavirasto katsoo aiheelliseksi asettaa todentajalle toimenpidevelvoitteita ja tuotantotukilain 46 §:n 1 momentin mukaisia, velvoitteen täyttämistä koskevia määräyksiä.

Ratkaisu

Energiavirasto antaa Inspecta Sertifiointi Oy:lle tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukaisen huomautuksen todentajan tehtävien olennaisesta laiminlyönnistä.

Lisäksi Energiavirasto velvoittaa tuotantotukilain 46 §:n 1 momentin nojalla todentajan laatimaan suunnitelman omien varmennustehtävissä sovellettavien toimintatapojen kehittämisestä sekä kehittämään raportointikäytäntöjään niin, että työraportit vastaavat todentajaohjeen vaatimuksia.

Todentajan tulee toimittaa Energiavirastolle:

- Suunnitelma varmennustehtävissä sovellettavien toimintatapojen kehittämisestä 27.9.2015 mennessä
- Kolme todentajaohjeen vaatimukset täyttävää työraporttia tuotantotuen maksatushakemuksen sisältämän tuotant selvityksen varmennuksesta 31.12.2015 mennessä

Suunnitelman ja työraportit voi toimittaa sähköpostitse osoitteella kirjaamo@energiavirasto.fi tai postitse osoitteella Energiavirasto, Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki.

Mikäli suunnitelmaan tai työraportteihin sisältyy tietoja, jotka katsotte salassa pidettäviksi liikesalaisuuksiksi, ne pyydetään merkitsemään selkeästi asiakirjoihin. Tällöin pyydetään toimittamaan kyseisistä asiakirjoista myös sellainen versio, josta salassa pidettäviksi katsomanne tiedot on peitetty tai poistettu.

Sovelletut säännökset

Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010) 28 §, 39 §, 40 §, 42 § ja 46 §.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Ylijohtaja

Simo Nurmi

Ylitarkastaja

Outi Vilén

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu Inspecta Sertifiointi Oy

Tiedoksi Keuruun Lämpövoima Oy
FINAS

Maksutta